

## فصلنامه بین المللی قانون یار

License Number: ۷۸۸۶۴ Article Cod: Y۶SH۲۱A۴۰۲ ISSN-P: ۲۵۳۸-۳۷۰۱

### بررسی چند جانبه چالش‌های الحاق یا عدم الحاق اساسنامه دیوان کیفری بین المللی

(تاریخ دریافت ۱۴۰۰/۰۹/۱۵، تاریخ تصویب ۱۴۰۱/۰۲/۱۸)

علیرضا دبستانی رفسنجانی<sup>۱</sup>

کارشناسی ارشد حقوق بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد

#### چکیده

پس از آنکه ۱۲۰ دولت از ۱۶۰ دولت حاضر در کنفرانس رم متن نهایی اساسنامه دادگاه کیفری بین المللی را امضا کردند و این متن برای امضا و الحاق دولتها منفتح شد. در ۱۳ آوریل سال ۲۰۰۲، نصاب حداقل ۶۰ کشور که الحاق آنها به اساسنامه برای لازم الاجرا شدن این سند، که یک معاهده چند جانبه بین المللی محسوب می‌شود، لازم بود حاصل شده و در نتیجه، اساسنامه به موجب ماده ۱۲۶ آن از نخستین روز ماه بعد و ۶۰ روز از تاریخ تودیع شصتمین سند الحاق نزد دبیر کل سازمان ملل متحد، یعنی از اول ژوئیه ۲۰۰۲، لازم الاجرا گشت. اولین مجمع دول عضو هم از تاریخ ۳ الی ۱۰ سپتامبر ۲۰۰۲ تشکیل شده و برخی اسناد قانونی لازم را که توسط کمیته مقدماتی تهیه شده بود تصویب کرد. ۱۸ قاضی دادگاه، متشکل از ۱۱ مرد و ۷ زن، در ۱۱ مارس ۲۰۰۳ برای آغاز به کار سوگند یاد کردند و رئیس و دو معاون وی را از میان خود برگزیدند. به تدریج دادستان، معاون وی، رئیس دبیرخانه و سایر کارکنان دادگاه انتخاب شدند عملاً کار خود را در لاهه آغاز کرد و در واقع ایده ای که حدود پنجاه سال قبل از آن سوی مجمع عمومی سازمان ملل متحد ابراز شده و شاید در آن زمان کاملاً دسترس به نظر می‌رسید به واقعیت رسید.

**واژگان کلیدی:** دادگاه، الحاق، اساسنامه، کیفری، سازمان ملل متحد، حقوق بین الملل